

Nr 44.

Av herr **Huss**, om införande av deklarationsplikt rörande sammansättningen av vissa färger och lösningsmedel.

Inom den svenska industrien och hantverket används liksom i utlandet ett stort antal färger och lösningsmedel. De saluförs i handeln dels separat, varvid färgen vid användningstillfället tillsättes med lösningsmedlet, dels i form av färdigberedd färg. Ofta förekommer giftigt ämne i färgen eller lösningsmedlet. Utvecklingen på detta område har under de senaste åren gått mycket snabbt. Fabrikerna saluför sina produkter under olika namn och beteckningar, som icke ger någon vägledning beträffande eventuell förekomst av giftigt ämne. Detta förhållande är en naturlig följd dels av den hårda konkurrensen på detta område, dels av frånvaron av deklarationsplikt rörande färgens eller lösningsmedlets sammansättning.

Olägenheten av att det saknas deklarationsplikt rörande innehållet i ifrågavarande varor framträder särskilt däri, att arbetarna f. n. utsätts för hälsofaror, som skulle kunna förebyggas. Om det t. ex. av en deklARATION hade framgått, att varan innehåller bensol, kunde arbetsledningen redan vid den första användningen av färgen ha föreskrivit, att friskluftsmask skall användas och att arbetet får utföras endast vid tidpunkt, då inga andra arbetare är sysselsatta i lokalen eller utrymmet. Under nuvarande förhållanden är det icke ovanligt, att en viss färg blivit använd under en tid, varefter arbetarna klagat över huvudvärk eller andra obehag, som misstänks vara en följd av att färgen eller lösningsmedlet innehåller giftigt ämne. Arbetsledningen har då ofta intet annat att göra än att avbryta arbetet och låta företaga analys av varorna. Nackdelen för såväl arbetare som företagare av nu nämnda missförhållanden torde ligga i öppen dag.

Hur stor och brokig floran av olika färger och lösningsmedel är, framgår bäst av det förhållandet, att vid Kockums mekaniska verkstad i Malmö f. n. enligt verkställd utredning används omkring 300 olika färger och lösningsmedel. Förekomsten av farliga ämnen i dessa har arbetsledningen vid företaget sökt att i samråd med yrkesinspektören i Malmö kartlägga. Genom att tillskriva försäljarna har i vissa fall besked kunnat erhållas om sammansättningen. I övriga fall har man låtit utföra analyser. Resultatet av uppgifter eller analyser har emellertid ofta varit otillräckligt av den orsaken, att sammansättningen av färgerna och lösningsmedlen icke är konstant utan varierar från tid till annan.

Det torde sålunda vara uppenbart, att hänsyn till arbetarskydd och yrkes-

hygien nödvändiggör, att deklaraionsplikt införes rörande sammansättningen av färger och lösningsmedel. Frågan om den närmare avgränsningen av de varor, för vilka sådan deklaraionsplikt borde stadgas, ävensom frågan huruvida deklaraionen bör begränsas till att gälla den relativa mängden i varan ingående giftigt ämne eller omfatta uppgift om samtliga förekommande beståndsdelar och kvantiteten av dessa synes böra göras till föremål för utredning av yrkeshygieniska avdelningen av statens institut för folkhälsan i samarbete med arbetarskyddsstyrelsen och eventuellt medicinalstyrelsen.

Med stöd av det anförda får jag hemställa,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att statens institut för folkhälsan måtte erhålla i uppdrag att i samråd med arbetarskyddsstyrelsen och eventuellt medicinalstyrelsen utreda frågan om införande av deklaraionsplikt i lämplig utsträckning rörande sammansättningen av färger och lösningsmedel, som kommer till användning inom industri och hantverk.

Stockholm den 19 januari 1954.

Ragnar Huss.